

venster sluiten

Volkskrant.nl

Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

Ondernemen is durven falen

DOOR LEONIE HOSSELET ILLUSTRATIE CLAUDIE DE CLEEN

16-4-14 - 00:00

Als een bedrijf niet lekker draait, wacht een ondernemer die niet tijdig ingrijpt mogelijk de schuldhulpverlening. Vier tips om de schaamte te overwinnen en leed te voorkomen.

Reymond Verhoef had in 2011 zijn oog op een authentieke rupsbaan laten vallen. Als zelfstandig ondernemer die nostalgische kermisattracties verhuurt aan festivals, moest hij de rups uit 1932 wel kopen. Met zijn zweefmolen zou hij zijn geld terugverdienen, die stond goed geboekt voor het festivalseizoen.

Maar bij de jaarlijkse keuring bleek dat er een nummer ontbrak aan de registratiecode van de zweefmolen. Die kon daardoor een heel seizoen niet draaien. Een financieel fiasco dus, maar hulp zoeken wilde Verhoef absoluut niet: 'Daar ben ik te trots voor. Het gemeentehuis bij ons heeft een mooie grote hoofdingang, en een zijdeurtje voor de afdeling uitkeringen. Ik had tegen mezelf gezegd dat ik nooit door die deur zou gaan.'

Het is een veelvoorkomend probleem: kleine zelfstandigen zoeken pas heel laat hulp bij financiële problemen. Hoe komt het dat ze zo laat aan de bel trekken?

Jacqueline Zuidweg biedt schuldhulpverlening aan ondernemers. Zij ziet een patroon in het handelen van ondernemers voor ze bij haar uitkomen. Eerst is er een fase van ontkenning van de problemen. Daarop volgt vaak, met het besef dat er een probleem is, een gevoel van schaamte. De ondernemer durft niet over het falen te praten. Hij was toch zo zelfstandig?

Zuidweg: 'Dan gaat zo iemand struisvogelen. Hij duikt met zijn hoofd onder tafel en komt er niet meer onder vandaan.' In de tussentijd blijft de financiële schade oplopen, wat het voortbestaan van de onderneming bedreigt. 'De helft van de ondernemers die problemen te laat melden, gaat daaraan kapot', volgens Han Dieperink, directeur van het Instituut Midden- en Kleinbedrijf.

Bij het bedrijf van Reymond Verhoef heeft het niet zover hoeven komen. Zijn vrouw overtuigde hem er uiteindelijk van dat hij hulp moest invoeren. Hij kreeg in 2013 een lening van de gemeente, via het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen. Nu timmert hij weer voorzichtig aan de weg. Hij heeft zijn diensten uitgebreid - zo verhuurt hij een transportwagen - en probeert niet louter afhankelijk te zijn van festivals. 'Volgende week doe ik een circusvoorstelling bij een verzorgingshuis voor dove bejaarden.' In 2015 hoopt hij de lening te hebben afbetaald.

Tips

Een ondernemer kan zichzelf dus veel schade te besparen door niet te lang in ontkenning of schaamte te blijven hangen. Er zijn manieren om dreigende problemen op tijd en zonder schaamte onder ogen te zien.

1 Bekijk de toestand structureel

Bouw een vast moment in om de financiële situatie door te nemen, liefst met een buitenstaander erbij. Dat klinkt logisch, maar het gebeurt lang niet altijd volgens Maryse Brand, universitair hoofddocent in Groningen. 'Veel ondernemers beginnen hun bedrijfje vooral uit enthousiasme voor hun product. Die vinden niet per se het financiële gedeelte ook leuk. Door jezelf toch te dwingen structureel naar de financiën te kijken, voorkom je verrassingen.' Voor een winkelier kan structureel bezoek krijgen van een straatmentor ook nuttig zijn. Alex van Heeswijk, docent bij het Amsterdam Centre for Entrepreneurship, is zelfverklaard straatmentor in twee straten in zijn buurt. Als vrijwilliger gebruikt hij zijn ervaring als ondernemer om winkeliers op een informele manier te helpen. Eens in de maand stapt hij bij hen binnen om te vragen of alles nog lekker loopt.

2 Scan de onderneming

Laat een quickscan maken. Als er problemen ontstaan, ondanks het structureel doornemen van de financiële situatie, kan een kleine zelfstandige op verschillende plekken terecht. Zo is er sinds afgelopen maand stichting MKB Doorstart. Hier kunnen zzp'ers en mkb'ers terecht voor een informeren gesprek en een quickscan van hun onderneming. Daarna wordt gericht doorverwezen, zoals voor aanvullende financiering, coaching of schuldhulpverlening.

3 Vul het inkomen tijdelijk aan

Als het bovenstaande niet heeft geholpen, kan een ondernemer via de gemeente een beroep doen op het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen. Zijn inkomen kan dan tijdelijk worden aangevuld tot bijstandsniveau. Het is een periodieke uitkering in de vorm van een renteloze lening.

Nog een mogelijkheid: bedrijfskapitaal als rentedragende lening. Het instituut voor Midden- en Kleinbedrijf toetst of een ondernemer hiervoor in aanmerking komt. Volgens directeur Dieperink weten weinig ondernemers dat deze regeling bestaat.

4 Falen = oké

Een algemene tip: probeer anders tegen falen aan te kijken. 'Falen hoort bij ondernemen, maar dat besef is er niet echt in Nederland', vindt schuldhulpbemiddelaar Zuidweg. 'Een ondernemer behoort succesvol te zijn. Zo niet, dan wordt je geacht via de zijdeur het podium te verlaten.'

Volgens Zuidweg kunnen Nederlandse ondernemers daarin een voorbeeld nemen aan de Verenigde Staten. 'Daar is de reactie op falen: je hebt het tenminste geprobeerd.' Bij eenmanszaken werkt de faillissementswet een negatieve houding ook in de hand, vindt ze. Een zzp'er kan alleen in een wettelijk schuldregelingstraject komen als hij zijn onderneming beëindigt. In de VS kan dat met behoud van de onderneming. Zuidweg: 'Daardoor wordt falen hier eerder als eindstation gezien.' Een minder negatieve associatie met falen helpt wellicht om er open over te zijn als het even slecht gaat.

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.